

OBSAH

ÚVODEM.....	6
POZNÁNÍ A VĚDA.....	9
PROBLÉM POZNÁNÍ	9
KAŽDODENNÍ A INTELEKTUÁLNÍ PŘÍSTUP KE SVĚTU	11
POZNÁNÍ TEORETICKÉ.....	13
NOVOVĚKÉ POZNÁNÍ VĚDECKÉ.....	20
POSTMODERNÍ KRITIKA VĚDY	28
POZNÁMKY:.....	37
O JAZYCE A JAZYCE VĚDY	39
NOVOPOZITIVISMUS A LINGVISTICKÉ POJETÍ JAZYKA.....	41
KULTUROLOGICKÉ (NELINGVISTICKÉ) POJETÍ JAZYKA: STRUKTURALISMUS A HERMENEUTIKA	53
POZNÁMKY:.....	58
FUNKCE VĚDECKÉHO POZNÁNÍ	59
PREDIKCE	60
<i>Predikce a retrodikce</i>	<i>61</i>
<i>Praktická a teoretická funkce predikce</i>	<i>62</i>
<i>Možnosti a meze předpovídání budoucích událostí</i>	<i>63</i>
<i>Deterministická soustava</i>	<i>64</i>
<i>Chaotické soustavy, deterministický chaos, efekt motýlích křídel.....</i>	<i>66</i>
<i>Ekvifinalita.....</i>	<i>67</i>
<i>Uzavřená a otevřená soustava</i>	<i>68</i>
<i>Uzavírání soustavy.....</i>	<i>69</i>
<i>Izolace soustavy před rušivým vlivem předpovědi, efekt pozorovatele, oïdipovský efekt.....</i>	<i>71</i>
<i>Zvláštnosti predikce ve společenských vědách.....</i>	<i>72</i>
<i>Intencionální soustavy</i>	<i>73</i>
EXPLANACE	77
<i>Nomologicko-deduktivní model explanace</i>	<i>79</i>
<i>Zákonitá a nahodilá zobecnění</i>	<i>80</i>
<i>Statistická explanace.....</i>	<i>81</i>

<i>Kauzální explanace</i>	83
<i>Teleologické vysvětlení</i>	86
<i>Strukturální podobnost predikce a explanace</i>	88
<i>Explanace ad hoc</i>	90
<i>Vysvětlení zákonů</i>	91
POZNÁMKY	93
EMPIRICKÉ METODY	94
POZOROVÁNÍ	94
<i>Charakteristické znaky vědeckého pozorování</i>	94
<i>Podmíněnost pozorování teorií</i>	96
<i>„Efekt očekávání“ a „efekt pozorovatele“</i>	97
<i>Přesnost</i>	98
<i>Intersubjektivita, registrace výsledků pozorování, standardizace jako podmínka komparability</i>	99
<i>Použití pozorovacích přístrojů</i>	100
EXPERIMENT.....	100
<i>Druhy experimentu</i>	101
<i>Základní typy uspořádání experimentu z hlediska požadavku detekce kauzálních vztahů</i>	103
<i>Typy zkrácení výsledků experimentu</i>	106
MĚŘENÍ	109
<i>Měření jako popis pomocí specifické soustavy pojmů</i>	110
<i>Úrovně měření a měřicí škály</i>	112
<i>Extenzivní a intenzivní veličiny</i>	115
<i>Teorie chyb měření</i>	117
POZNÁMKY	120
LOGIKA VĚDECKÉHO POZNÁNÍ	121
DEDUKCE	122
<i>Axiomatické soustavy</i>	125
INDUKCE.....	130
<i>Úplná a neúplná indukce prostým výčtem</i>	131
<i>Induktivismus</i>	134
<i>Meze induktivní metody</i>	134
HYPOTETICKO-DEDUKTIVNÍ METODA.....	137
<i>Algoritmus hypoteticko-deduktivní metody</i>	140
<i>Hypotéza-pozorování-problém</i>	141
<i>Požadavky kladené na hypotézu</i>	143
<i>Hypotetismus</i>	147
FALSIFIKACIONISMUS.....	147
<i>Falsifikovatelnost jako kritérium vědeckosti</i>	149
<i>Imunizační strategie</i>	150

MEZE FALSIFIKACIONISTICKÉHO POJETÍ VĚDY	156
<i>Pojetí vědy u Th. Kuhna</i>	156
<i>Kritika falsifikacionismu z pozice Duhem-Quineovy teze a holismu</i>	161
<i>Metodologie vědeckých výzkumných programů I. Lakatose</i>	165
POZNÁMKY	168
ZÁVĚREM	170
STRUČNÝ VÝBĚR DOPORUČENÉ LITERATURY	174